אבל **לֹא רָצָה הָאָב** בקידושין אלו, **אֵינָהּ מְקוּדֶּשֶׁת**, שהרי לא נתקיים תנאו. ומבואר שלרבי שמעון אף ש'אין ברירה' בתולה בדעת עצמו, מכל מקום בתולה בדעת אחרים "יש ברירה', שהרי כשנתרצה האב אומרים שמתברר למפרע שבעל לשם קידושין.

רבא דוחה את דברי רב משרשיא: **אָמַר** לֵיהּ רבא, **בֵּין לְרַבִּי שִׁמְעוֹן, לֹא שָׁנָא תּוֹלֶה בְּדַעַת עַצְמוֹ וְלֹא שָׁנָא תּוֹלֶה בְּדַעַת אֲחֵרִים** – אין חילוק ביניהם, ולעולם **אֵית לֵיהּ** ל**ִבְרִירָה** – הם סוברים שיש ברירה, **וְהָתָם** – ומה שאין היין מותר למפרע, הוא **בְּדָקָתָנֵי טַעֲמָא** – כפי שמבואר הטעם בסוף אותה ברייתא, **אָמְרוּ לוֹ** רבי יהודה וכו' **לְרַבִּי מֵאִיר**, היאך אתה מתיר לשתות היין, וכי **אִי אַתָּה מוֹדֶה** שחוששים **שֶׁמָּא יִבָּקַע הַנּוֹד** לאחר שישתה קודם הפרשת התרומה, **וְנִמְצָא זֶה שׁוֹתֶה טְבָלִים לְמַפְרֵעַ**, שהרי לא נתקיים לבסוף מה שאמר 'שני לוגין שאני עתיד להפריש'. **וְאָמַר** [–השיב] **לָהֶם** רבי מאיר, **לְכֶשֶׁיִּבָּקַע** – אבן אם לבסוף יבקע הנוד יתברר למפרע ששתה טבל, אלא שאין הדבר מצוי ואין לחשוש לכך, ומותר לשתות מן היין ולסמוך שיפריש לאחר זמן. ומבואר שאין טעמם של האוסרים לשתות מהיין, משום ש'אין ברירה', אלא מחשש שמא יבקע הנוד, ואם כן אין הוכחה לדברי אביי שיש חילוק בין תולה בדעת עצמו לתולה בדעת אחרים.

משנה

בכל שטר יש טופס ותורף. טופס הוא החלק הקבוע בכל השטרות שמאותו המין. ותורף הוא פרטי המעשה המיוחדים לשטר זה. משנתינו מבארת מה מותר לכתוב בשטר בלי ציווי בעל השטר, ומה אסור:

הַכּוֹתֵב – סופר שמכין **טוֹפְסֵי גִיטִּין** כדי שיהיו מזומנים בידו לעת הצורך, **צָרִיךְ שֶׁיַּנִּיחַ** פנוי **מָקוֹם** כתיבת שם **הָאִישׁ** המגרש, **וּמָקוֹם שֵׁם הָאִשָּׁה** המתגרשת, **וּמָקוֹם** כתיבת **הַזְּמַן** שבו נמסר הגט. ויכתבם רק בציווי הבעל.

וכדי שלא יבוא לכתוב דברים אלו בלי ציווי הבעל, תיקנו שגם אם מכין טופסי **שִׁטְרֵי מְלָוֶה** שאינם צריכים ליכתב לשמה, לא יכתבם במלואם, אלא **צָרִיךְ שֶׁיַּנִּיחַ** את **מָקוֹם שֵׁם הַמַּלְוֶה, וּמָקוֹם שֵׁם הַלָּוֶה, וּמָקוֹם סְכוּם הַמָּעוֹת** של ההלואה, **וּמָקוֹם הַזְּמַן** שבו היתה הלואה. וכן אם מכין טופסי **שִׁטְרֵי מַקָּח, צָרִיךְ שֶׁיַּנִּיחַ** פנוי את **מָקוֹם** שם **הַלּוֹקֵחַ, וּמָקוֹם שֵׁם הַמּוֹכֵר**, ואת **מָקוֹם סְכוּם הַמָּעוֹת, וּמָקוֹם הַשָּׂדֶה** הנקנית, **וּמָקוֹם הַזְּמַן** שנעשה בו המקח. **מִפְּנֵי הַתַּקָּנָה**. בגמרא יתבאר מה התקנה, ועל איזה דין במשנה נאמר טעם זה.

רַבִּי יְהוּדָה חולק על תנא קמא, **וּפוֹסֵל בְּכוּלָּן** – בכל השטרות אם כתבם מדעתו, אף אם הניח את המקומות המפורשים. **ורַבִּי אֶלְעָזָר** חולק על תנא קמא ורבי יהודה, **וּמַכְשִׁיר בְּכוּלָּן**, אם הניח את המקומות המפורשים, **חוּץ מִגִּיטֵּי נָשִׁים**, שאף אם הניח את התורף פסולים הם, משום **שֶׁנֶּאֱמַר** בהם **'וְכָתַב לָהּ סֵפֶר כְּרִיתֻת'**, ודורשים מתיבת 'לה' שצריך לכתוב את הגט **לִשְׁמָהּ**, וגזרו שלא יכתבו את הטופס כדי שלא יבואו לכתוב תורף.

גמרא

שנינו במשנה, שאין לכתוב את שמות האיש והאשה והזמן, בלי ציווי הבעל. הגמרא מוסיפה עוד דבר הנחשב לתורף הגט, ומבארת את טעם המשנה: **אָמַר רַב יְהוּדָה אָמַר שְׁמוּאֵל**, הכותב טופסי גיטין **צָרִיךְ שֶׁיַּנִּיחַ** פנוי **אַף** את **מָקוֹם** כתיבת **חֲרֵי אַתְּ מוּתֶּרֶת לְכָל אָדָם**, שגם תיבות אלו מעיקר הגט הם, **ומשנתינו רַבִּי אֶלְעָזָר הִיא, דְּאָמַר עֲדֵי מְסֵירָה כְּרִיתֵי** – העדים שהגט נמסר בפניהם הם עושים את הגט לספר כריתות, ולא עדי החתימה, והפסוק 'וְכָתַב לָהּ' נאמר על הגט עצמו, ומשום כך **בְּעֵינָן כְּתִיבָה לִשְׁמָהּ** – צריכים אנו שהכתיבה [דהיינו כל מה שהוא מעיקר הכריתות] תהיה לשם גירושי אשה זו. אבל לרבי מאיר הסובר 'עידי חתימה כרתי', רק החתימה צריכה ציווי הבעל.

הגמרא מבארת מדוע הוצרך שמואל לפרש בשלושת המשניות שנשנו בסתם, שהם בשיטת רבי אלעזר: **וּצְרִיכָא, דְּאִי אַשְׁמְעִינַן הַהוּא קַמַּיְיתָא** – שאם היה שמואל משמיענו רק על המשנה הראשונה לענין גט מחובר, שרבי אלעזר היא, היה מקום לומר שדווקא **בְּהַהִיא הוּא דְּאָמְרָה לְאוֹקְמָהּ כְּרַבִּי אֶלְעָזָר**, משום דְּקָתָנֵי 'אֵין כּוֹתְבִין במחובר', וְקָתָנֵי בהמשך 'כָּתְבוּ במחובר וכו' כשר', וכדי ליישב הסתירה פירש שמואל ש'כתבו במחובר' היינו הטופס, אבל את התורף יכתוב בתלוש דווקא, **אֲבָל סֵיפָא** – המשנה שאחריה [שהכשירה חרש שוטה וקטן לכתיבת הגט], דְּקָתָנֵי בסופה, **שֶׁאֵין קִיּוּם הַגֵּט אֶלָּא בְּחוֹתְמָיו**, ומשמע שתוקף הגט הוא על ידי עידי חתימה, **אֵימָא** – אומַר בהכרח שכדעת **רַבִּי מֵאִיר הִיא, דְּאָמַר עֲדֵי חֲתִימָה כָּרְתֵי**, ולכן כשרים הם אף לכתיבת התורף, והלימוד 'וכתב לה' – לשמה, הוא על חתימת העדים. לכן הוצרך שמואל להשמיענו שאף משנה זו בשיטת רבי אלעזר היא, ואינם כשרים לכתיבת התורף. **וְאִי אַשְׁמְעִינַן** שמואל גם **בְּהַהִיא** – בסיפא, היה מקום לומר **הַהִיא נַמִּי אִיכָּא לְאוֹקְמָהּ כְּרַבִּי אֶלְעָזָר** – אותה משנה שייך להעמיד כרבי אלעזר, **אֲבָל הָא** – משנתינו לענין כותב טופסי גיטין, **אֵימָא, מִדְּסֵיפָא רַבִּי אֶלְעָזָר הֵיא** – מכך שהתנא החולק בסיפא רבי אלעזר הוא [שחולק על תנא קמא שהכשיר לכתוב טופסי גיטין בלי ציווי הבעל], אם כן מסתבר **שֶׁהֲרֵישָׁא לָאו** בשיטת **רַבִּי אֶלְעָזָר** נאמרה. **צְרִיכָא** – לכן הוצרך שמואל לפרש שאף הרישא בשיטת רבי אלעזר היא, ושני תנאים הם שנחלקו בדעת רבי אלעזר האם גזרו טופסי גיטין אטו תורף:

המשנה נתנה טעם לדבריה **מִפְּנֵי הַתַּקָּנָה**: שואלת הגמרא, **מַאי תַּקָּנָה** – איזה תקנה יש בדין ששנינו, ומי נתקן בזה. **אָמַר רַבִּי יוֹנָתָן**, חכמים התירו לכתוב טופסי גיטין בלי ציווי הבעל **מִפְּנֵי תַּקָּנַת הַסּוֹפֵר**, שיהיו מוכנים בידו בשעת הצורך, ותהיה פרנסתו מזומנת, **וְהצורך** בטעם זה משום שמשנתינו **רַבִּי אֶלְעָזָר הִיא, דְּאָמַר עֲדֵי מְסֵירָה כָּרְתֵי**, והדרשה 'לה' – לשמה היא על הכתיבה, **וּבְדִין הוּא דַּאֲפִילּוּ טוֹפֶס נַמִּי לֹא** היה להם להתיר לְכָתוֹב שלא לשמה, שמא יכתוב גם תורף, **וּמִשּׁוּם תַּקָּנַת סוֹפְרִים שָׁרוּ** [–התירו] **רַבָּנָן** לכתוב את הטופס.

אולם **רַבִּי יְהוּדָה פּוֹסֵל** אפילו כתיבת טופס **בְּכוּלָּן** – בין בגיטין ובין בשאר השטרות, וטעמו משום שנָּזַר בגט **טוֹפֶס אָטוּ תּוֹרֵף**, ועוד **נָּזַר**, שאף בשאר **שְׁטָרוֹת** לא יכתבו טופס, **אָטוּ** – שמא יבואו לכתוב גם בגִּיטִּין טופס, ומזה יגיעו לכתוב גם תורף. **וְרַבִּי אֶלְעָזָר מַכְשִׁיר** כתיבת טופס **בְּכוּלָּן** – בשאר שטרות, **חוּץ מִגִּיטֵּי נָשִׁים** שבהם אוסר אפילו טופס, משום שאת גזירת **טוֹפֶס** הגט **אָטוּ תּוֹרֵף** הגט **נָּזַר**, אך את גזירת טופס **שְׁטָרוֹת אָטוּ** טופס **גִּיטִּין, לֹא נָּזַר**, משום גזירה לגזירה היא:

רבי אלעזר נותן טעם לדבריו, **'שֶׁנֶּאֱמַר** (דברים כד א) **'וְכָתַב לָהּ'** לשמה': מקשה הגמרא, מה הראיה מדרשה זו לאיסור כתיבת טופס גט שלא לשמה, **וְהָא כִּי כְּתִיב 'לָהּ', אַתּוֹרֵף הוּא דִּכְתִיב** – והרי הפסוק 'וכתב לה' שממנו דורשים שיכתב לשמה, על התורף נאמר, ואיך הוא מלמד על הטופס. מתרצת הגמרא, **אֶלָּא** אל תאמר במשנה 'שנאמר', שיהא משמע שמהפסוק לומדים פסול כתיבת טופס, אלא **אֵימָא, 'מִשּׁוּם' שֶׁנֶּאֱמַר 'וְכָתַב לָהּ' לִשְׁמָהּ**, ויתפרש שכיון שנאמר 'וכתב לה' על התורף, גזרו חכמים שאף את הטופס יכתוב לשמה, אטו תורף.

מקשה הגמרא, קַשְׁיָא דְּרַבִּי אֶלְעָזָר אַדְּרַבִּי אֶלְעָזָר, שסתר דבריו, שהרי בתחילת המשנה ביארנו כרבי אלעזר ולכך מותר לכתוב את הטופס, ואילו בסיפא מבואר שלרבי אלעזר אסור לכתוב טופסי גיטין. מתרצת הגמרא, תְּרֵי תַּנָּאֵי וְאַלִּיבָּא דְּרַבִּי אֶלְעָזָר, שני תנאים הם שנחלקו בשיטת רבי אלעזר, לתנא של הרישא לא אסרו חכמים כתיבת טופס גיטין מחשש שיבוא לכתוב אף את תורף הגט, ולתנא של הסיפא אסרו אף כתיבת הטופס שמא יבוא לכתוב את התורף.

הגמרא מבארת ביאור נוסף בפירוש דברי המשנה 'מפני התקנה'. רַבִּי שַׁבְּתַי אָמַר בשם חִזְקִיָּה, שהנאמר במשנה 'מפני התקנה' אינו טעם להתיר לכתוב טופס, אלא טעם שאסור לכתוב תורף, והיינו מְשׁוּם קְטָטָה, שאם יכין הסופר גט על שם הבעל והאשה, זה עלול להביא לקטטה ביניהם, ומשנתינו בשיטת רַבִּי מֵאִיר הִיא, דְּאָמַר עֲדֵי חֲתִימָה כָּרְתֵי – הם העושים את הגט לספר כריתות, ואין צריך להניח מקום 'הרי את מותרת', אלא וּבְדִין הוּא דַּאֲפִילּוּ תּוֹרֵף נָמֵי – צריך להיות מותר לְכָתּוֹב, כיון שהנאמר בתורה (דברים כד א) 'וְכָתַב לָהּ' שדרשו מזה שצריך שתהיה כתיבה לשמה, על חתימת העדים נאמר, אך כתיבת הגט אינה צריכה להיות לשמה. אך מאחר וְזִמְנִין דְּשָׁמְעָה לֵיהּ האשה לְסוֹפֵר דְּקָא כָּתְבִים גט על שמה ושם בעלה, וְסָבְרָה אִיהִי קָאָמַר לֵיהּ – ותחשוב שהבעל אמר לסופר לכתוב עבורם גט, וַהֲוָה לָהּ קְטָטָה בַּהֲדֵיהּ – ותבוא לידי קטטה עם בעלה, ולכן אסר רבי מאיר לכתוב את שמותיהם בגט ללא ציווי הבעל.

אך 'הרי את מותרת לכל אדם' יכול לכתוב אף ללא ציווי הבעל, משום שאין צריך לכתוב את הגט לשמה.

ומבארת הגמרא ביאור נוסף בפירוש המשנה 'מפני התקנה'. רַב חִסְדָּא אָמַר בשם אַבִּימִי, שטעם משנתינו הוא מְשׁוּם תַּקָּנַת עֲגוּנוֹת. ונחלקו אמוראים בפירוש דבריו, אָמְרֵי לָהּ – יש אומרים, שמפרש את המשנה בשיטת רַבִּי מֵאִיר, וְאָמְרֵי לָהּ שמפרש את המשנה בשיטת רַבִּי אֶלְעָזָר. מפרשת הגמרא, אָמְרֵי לָהּ שפירש בשיטת רַבִּי מֵאִיר, דְּאָמַר עֲדֵי חֲתִימָה כָּרְתֵי – שהם העושים את הגט לספר כריתות, וּבְדִין הוּא דַּאֲפִילּוּ תּוֹרֵף נָמֵי מותר לסופר לְכָתּוֹב, אך וְזִמְנִין דַּהֲוָה לֵיהּ קְטָטָה בַּהֲדֵיהּ – פעמים שיהיה לבעל קטטה עמה, וְרָתַח עָלָהּ, וְיָרֵיק לֵיהּ נִיהֲלָהּ, וּמְעַגֵּן וּמוֹתִיב לָהּ – בכעסו עליה, אם יהיה מזומן לו גט, יזרוק לה אותו מיד, ותשאר גרושה ללא בעל. ולכן אסר רבי מאיר לכתוב את תורף הגט, כדי שעד שיכתבו זאת תנוח דעתו.

אָמְרֵי לָהּ – יש אומרים, שרב חסדא בשם אבימי מבאר את המשנה בשיטת רַבִּי אֶלְעָזָר, דְּאָמַר עֲדֵי מְסִירָה כָּרְתֵי – שהם העושים את הגט לספר כריתות, ומה שנאמר בתורה (דברים כד א) 'וְכָתַב לָהּ' שדורשים מזה שצריך לכתוב גט לשמה, היינו כתיבת תורף הגט, וּבְדִין הוּא דַּאֲפִילּוּ טוֹפֶס נָמֵי לֹא לְכָתּוֹב ללא ציווי הבעל, שמא יבוא לכתוב גם את התורף שלא לשמה ויפסל הגט מדאורייתא, אך וְזִמְנִין דְּבָעֵי לְמֵיזַל – שרוצה הבעל ללכת לִמְדִינַת הַיָּם, וְלֹא אַשְׁכַּח בַּפָּרָא – ולא ימצא סופר שיש לו זמן לכתוב גט, וְשָׁבִיק לָהּ וְאָזֵיל – ויעזוב את אשתו ללא גט, וילך למדינת הים, וּמְעַגֵּן וּמוֹתִיב לָהּ – וישאיר אותה עגונה, ולכן התירו חכמים שיהיה הטופס מוכן ביד הסופר, כדי שיוכל למלאות את התורף מיד כשיבקש זאת הבעל:

שנינו במשנה, שצריך הסופר להשאיר מקום התורף, וּמְקוֹם הַזְּמַן. הגמרא מבררת מדוע צריך להשאיר את מקום הזמן פנוי: קָפְסִיק וְתָנֵי – במשנה, שצריך לכתוב בגט את זמן הגירושין ולא את זמן כתיבת הגט

לֹא שָׁנָא אם מגרש את אשתו מִן הַנִּישּׂוּאִין, וְלֹא שָׁנָא אם מגרשה מִן הָאֵירוּסִין, שואלת הגמרא, בְּשִׁלְמָא כשכותב גט כדי לגרש מִן הַנִּישּׂוּאִין, בֵּין לְמַאן דְּאָמַר – רבי יוחנן (לעיל יז.–יז:), שהטעם שתיקנו לכתוב זמן בגט, על אף שאינו שטר גביה.

הוּא מְשׁוּם שמא יחפה על בַּת אֲחוֹתוֹ שהיא אשתו ותזנה תחתיו, ומחמת שיחוס עליה שלא יהרגוה בית דין יכתוב לה גט ללא זמן, וכשיבואו לדונה למיתה תאמר שהיתה גרושה בשעה שזינתה, אִיכָּא – יש מקום לחשוש לזה גם אם יכתוב את זמן כתיבת הגט, וכשתתבע שיחזיר לה יאמר שקודם הגירושין מכר, אִיכָּא – יש מקום לחשש הפסד פירות גם אם יכתוב את זמן כתיבת הגט, שאף את הפירות שימכור הבעל בין כתיבת הגט למסירתו, תוציא האשה מיד הלקוחות על ידי הגט שזמנו מוקדם. אֶלָּא אם כותב גט לגרש את אשתו מִן הָאֵירוּסִין, בְּשִׁלְמָא לְמַאן דְּאָמַר – רבי יוחנן, שתקנו זמן בגט מְשׁוּם שמא יחפה על בַּת אֲחוֹתוֹ, אף מן האירוסין אִיכָּא – יש לחוש שאם תזנה בין כתיבת הגט לגירושין, יתן לה את הגט כדי לחפות עליה, אֶלָּא לְמַאן דְּאָמַר – ריש לקיש, שהטעם שתיקנו לכתוב זמן בגט הוא מְשׁוּם פֵּירֵי, מדוע אסור לכתוב את זמן כתיבת הגט בגט מן האירוסין, אֲרוּסָה מִי אִית לָהּ פֵּירֵי, הרי הבעל אינו מקבל את פירות נכסי המלוג אלא אחר הנישואין.

ואין כל חשש אם יכתוב את זמן כתיבת הגט.

מתרצת הגמרא, אָמַר רַב עַמְרָם, הָא מִילְּתָא שָׁמְעִית מִינֵּיהּ דְּעוּלָּא [–דבר זה שמעתי מעולא], דְּאָמַר שהטעם שאסרו לכתוב זמן מוקדם בגט ארוסה הוא מְשׁוּם תַּקָּנַת זָלָן, וְלֹא יָדַעְנָא מַאי נִיהוּ – ולא ידעתי פירושו שהרי אין לארוסה ילדים. אך כֵּיוָן דְּשָׁמְעֵיתָא לְהָא – ששמעתיה לברייתא זו ולפירושה, דְּתַנְיָא, הָאוֹמֵר כִּתְבוּ גֵּט לַאֲרוּסָתִי, ולא אגרשה בעת, אלא לִכְשֶׁאֶכְנְסָנָּה לנישואין אֲנֶרֶשְׁנָּה בגט זה, וכתבו בו את זמן כתיבתו, אֵינוֹ גֵּט, וְאָמַר עוּלָּא לפרש את הברייתא, מַה טַּעַם אינו גט, גְּזֵירָה שָׁמָּא כשישאנה תתעבר, וכיון שזמן הגט מוקדם מזמן עיבורה, יֹאמְרוּ הבריות שגִּיטָּהּ קוֹדֶם לְבִנָּהּ, ונתעברה שלא בנישואין, ופגם הוא.

ועל פי זה יש לפרש הָכָא נָמֵי – במשנתינו גם כן, שאסור לכתוב בגט ארוסה את זמן כתיבתו, גְּזֵירָה שָׁמָּא כשישאנה תתעבר, ואחר כך אם יגרש אותה בגט זה, יֹאמְרוּ גִּיטָּהּ קוֹדֶם לְבִנָּהּ, וכדי שלא להוציא לעז על הולד, אסרו חכמים להקדים את זמן הגט של ארוסה.

שנינו במשנה שרבי אלעזר פוסל אף טופסי גיטין שנכתבו שלא לשמה, גזירה שמא יבואו לכתוב גם תורף שלא לשמה. אָמַר רַבִּי זֵירָא, אָמַר רַבִּי אַבָּא בַּר שֵׁילָא, אָמַר רַב הַמְנוּנָא סָבָא, אָמַר רַב אַדָּא בַּר אַהֲבָה, אָמַר רַב, הֲלָכָה בְּרַבִּי אֶלְעָזָר שאין לכתוב טופס גיטין שמא יכתוב גם תורף.

קָרֵי רַב עָלֵיהּ דְּרַבִּי אֶלְעָזָר, טוּבְיָנָא דְּחַבְרַיָּא – מאושר שבחכמים. שואלת הגמרא, וכי אמר רב שהלכה כרבי אלעזר וַאֲפִילּוּ בְּשֶׁאֵר שְׁטָרוֹת נָמֵי, שחלק על רבי יהודה והכשיר לכתוב טופסי שאר שטרות, וְהָאָמַר רַב פַּפִּי מִשְׁמֵיהּ דְּרָבָא, חַאי אַשַּׁרְתָּא דְּדַיְינֵי – שטר הדיינים.

דְּמֵיכְתְּבָה מַקָּמֵי דְּלֵיסְחֲדֵי סַחֲדֵי אַחֲתֵימַת יְדֵייהוּ – שנכתבה לפני שהעידו העדים על חתימת ידיהם, פְּסוּלָה האשרתא, אַלְמָא – הרי שחוששים לכך ששטר זה מִיחְזֵי כְּשִׁיקְרָא – נראה כשקר, כיון שבזמן הכתיבה עדיין לא העידו העדים, הָכָא נָמֵי – אף כאן בכתיבת טופסי שאר שטרות.

כיון שלא היתה כל הלואה, מִיחְזֵי כְּשִׁיקְרָא, ולא כרבי אלעזר שמתיר לכתוב טופסי שאר שטרות.

מתרצת הגמרא, וְלֵיתָא – לא נפסק כרב פפי בשם רבא, וראיה לכך מִדְּרַב נָחְמָן, דְּאָמַר רַב נָחְמָן, אוֹמֵר הָיָה רַבִּי מֵאִיר, שֶׁאֲפִילּוּ מָצָאוּ לגט בְּאִשָּׁה ושמו ושם אשתו כתובים בו, חָתָמוּ – והחתים עליו עדים לשם גירושין וְנָתְנוּ לָהּ, הגט, כָּשֵׁר, כיון שנחתם בזמנו, ואין חוששים לכך שנראה כשקר, וַאֲפִילּוּ רַבָּנָן החולקים על רבי מאיר וסוברים שגט שמצאו באשפה פסול, לֹא פְלִיגִי עֲלֵיהּ דְּרַבִּי מֵאִיר – אינם חולקים עליו אֶלָּא בְּגִיטֵּי נָשִׁים בלבד, משום דְּכָעֵינַן כְּתִיבָה לִשְׁמָהּ, אֲבָל בְּשֶׁאֵר שְׁטָרוֹת שאין צריכים כתיבה לשמה, לֹא יחלקו עליו, ומכשירים שטר שמצאו באשפה, ואין חוששים שנראה בשקר.

המשך בעמוד רב

ומביאה הגמרא ראיה שרבנן מודים בשאר שטרות שנכתבו לפני ההלואה, שהם כשרים, דְּאָמַר רַב אַפִּי אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן, שְׁטָר חוב שֶׁלָּוָה בּוֹ ביום שנכתב, וּפָרָעוֹ באותו יום, וקיבל את השטר בחזרה מהמלוה, אֵינוֹ חוֹזֵר וְלָוֶה בּוֹ שנית אפילו באותו היום, אף שכל הכתוב בו אמת, מפני שֶׁכְּבָר נִמְחַל שַׁעְבּוּדוֹ של השטר כשפרע את חובו, ושוב לא יכול לחול שיעבוד נכסים על ידי שטר זה, והוא כמלוה על פה, שאינו גובה מנכסים משועבדים.

מדייקת הגמרא בדברי רבי יוחנן, סַּעֲמָא שאין חוזר ולוה בו, משום דְּנִמְחַל שַׁעְבּוּדוֹ, אֲבָל מַשּׁוּם שנראה כשִׁיקָרָא כיון שנכתב לפני הלוואה זו, לֵא חַיְישִׁינַן – אין חוששים. ולכן מובן שאפשר לפסוק הלכה כרבי אלעזר אף במה שמכשיר לכתוב טופס בשאר שטרות.